

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 188/05-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. júla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. T., bytom B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky postupmi Okresnej prokuratúry Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 2524/04, Krajskej prokuratúry Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 2202/04 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. IV/1 Gn 2071/05 a IV/1 Gn 2249/05 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. T., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2005 doručená sťažnosť Ing. J. T. (ďalej len „sťažovateľ“), s prílohami. Z jej obsahu vyplynulo, že sťažovateľ ňou napáda postupy Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“), Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „krajská prokuratúra“) a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pri vybavovaní jeho podnetu z podozrenia o spáchaní trestného činu

z 9. augusta 2004, ako aj ďalších opakovaných podnetov v tejto veci, s vybavovaním ktorých sťažovateľ nebol spokojný.

V sťažnosti sťažovateľ okrem iného uvádza: „*Sťažovateľ má za to, že pri vybavovaní jeho podnetov a ich doplnení, ktoré podal na Prokuratúru Slovenskej republiky v rámci uplatňovania svojho, Ústavou Slovenskej republiky zaručeného, práva na súdnu a inú právnu ochranu, boli Prokuratúrou Slovenskej republiky porušené ustanovenia Zákona o prokuratúre a Trestného poriadku.*“

Sťažovateľ žiada ústavný súd, aby po preskúmaní veci nasledovne rozhodol:

„*1. Postupom Okresnej prokuratúry Banská Bystrica I Pn 2524/04, základné právo sťažovateľa Ing. J. T., na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.*

2. Postupom Krajskej prokuratúry Banská Bystrica I Kn 2202/04-17, základné právo sťažovateľa Ing. J. T., na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

3. Postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/1 Gn 2071/05-25, základné právo sťažovateľa Ing. J. T., na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

4. Postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky IV/1 Gn 2249/05-41, základné právo sťažovateľa Ing. J. T., na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

5. Sťažovateľovi Ing. J. T. priznáva primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3, čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v čiastke 10 500 000,- SKK, ktoré je mu Slovenská republika povinná vyplatiť na jeho účet...

6. Sťažovateľovi Ing. J. T. priznáva primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3, čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v čiastke 625 000 000,- SKK, ktoré je mu Slovenská republika povinná vyplatiť na jeho účet...

7. Slovenská republika je povinná nahradiť sťažovateľovi Ing. J. T., trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky za právne úkony, do jedného mesiaca

od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, na účet advokáta podľa špecifikácie.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených v ústave, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí bez jeho prítomnosti a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť

porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 128/02, I. ÚS 23/04).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie čl. 46 ústavy, pričom z obsahu sťažnosti je zrejmé, že predmetom sťažnosti sťažovateľa je tvrdené porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, k porušeniu ktorého podľa sťažovateľa malo dôjsť tým, že orgány prokuratúry Slovenskej republiky (okresná, krajská a generálna prokuratúra) vo veci nekonali v súlade so zákonom.

Zo sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že vo veci sťažovateľom podaného podnetu podozrenia z trestného činu z 9. augusta 2004 okresnej prokuratúre rozhodlo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) uznesením sp. zn. ČVS: ORP-2448/2-OSV-BB-2004 z 24. septembra 2004 tak, že vec podozrenia z trestného činu ohovárania podľa § 206 ods. 1 Trestného zákona bola odmietnutá. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal okresnej prokuratúre 4. októbra 2004 sťažnosť a 5. októbra 2004 podal sťažnosť okresnému riaditeľstvu, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra uznesením sp. zn. 1 Pn 2524/04 z 13. októbra 2004 tak, že sťažnosť zamietla. Sťažovateľ podal 25. októbra 2004 opakovaný podnet o podozrení zo spáchania trestného činu krajskej prokuratúre, aj s jeho doplneniami z 8. novembra 2004 a 11. novembra 2004, o vybavení ktorého bol sťažovateľ vyrozumený listom krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 2202/04-17 14. decembra 2004 tak, že krajská prokuratúra sa stotožnila s rozhodnutím okresného prokurátora a podnet odložila. Sťažovateľ podal podnet z podozrenia trestného činu 11. januára 2005 aj generálnej prokuratúre, ktorý doplnil 12., 18., 20. a 25. januára 2005, o vybavení ktorého bol sťažovateľ vyrozumený listom generálnej prokuratúry sp. zn. IV/1 Gn 2071/05 z 2. februára 2005 tak, že generálna prokuratúra sa v celom rozsahu stotožnila s vybavením podnetu krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 2202/04-17 zo 14. decembra 2004. Ďalší opakovaný podnet sťažovateľ podal generálnej prokuratúre 3. februára 2005, ktorý doplnil podaniami zo 14., 15., 21. februára 2005, 10. a 17. marca 2005, o vybavení ktorého bol sťažovateľ vyrozumený listom generálnej prokuratúry sp. zn. IV/1 Gn 2249/05 zo 7. apríla 2005 s tým, že generálna prokuratúra sa s postupom podriadených prokuratúr v celom rozsahu stotožnila.

Ústavný súd pri prerokovaní sťažnosti sťažovateľa zohľadnil najmä to, že podľa sťažovateľa k namietanému porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy malo dôjsť takým postupom označených orgánov činných v trestnom konaní, ktorý vyústil do uznesenia o odmietnutí veci, pretože nie je dôvod na začatie trestného stíhania, alebo postupu v zmysle § 159 ods. 2 alebo ods. 3 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), s čím sťažovateľ nie je spokojný.

Ústavný súd uvádza, že nevyhnutnou podmienkou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) je existencia práva, ktorého porušenie sa namieta a ktorého ochrany sa fyzická osoba alebo právnická osoba domáha na súde alebo na inom orgáne verejnej moci.

Deviata hlava druhej časti Trestného poriadku upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní (postup pred začatím trestného stíhania) pri vybavovaní oznámení osôb o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin (§ 158 ods. 1 Trestného poriadku), podstatou ktorých je preverenie oznamovateľom signalizovaných skutočností.

Z ustanovení Trestného poriadku však nemožno vyvodit' subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 3 Trestného poriadku je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky pre začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Absencia existencie práva na začatie trestného konania vylučuje možnosť porušenia sťažovateľom označeného základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, II. ÚS 43/03, III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03).

Rovnako súčasťou týchto základných práv nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Ak dôkazy, ktoré boli vykonané, nedávajú podklad pre začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže vyšetrovateľ začať konať alebo pokračovať v konaní. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu mal zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania kompetentného štátneho orgánu zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 88/99).

Tieto závery viedli ústavný súd k rozhodnutiu o odmietnutí sťažnosti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júla 2005